

SARAH VANHEE SCHREEF SAMEN MET LEUVENSE GEDETINEERDEN EEN SCENARIO VOOR EEN MISDAADFILM

‘Ook al zitten mensen opgesloten, hun verbeelding is nog steeds vrij’

Gevangenen die een moordfilm uitdenken? Sarah Vanhee creëerde er een razend interessante documentaire over. ‘Wat zij vertellen, kan een scenarist nooit verzinnen.’

FILIP TIELENS

‘Er heerst een enorme kloof tussen de geïdealiseerde, sexy gangster uit Hollywoodfilms en de manier waarop media veroordeelde criminelen afspijelen als monsters’, vertelt de Brusselse kunstenaar Sarah Vanhee. ‘De werkelijkheid is natuurlijk veel complexer.’ En dus trok ze in het najaar van 2016 zelf naar de gevangenis in Leuven. Niet om te achterhalen wat de gedetineerden er op hun kerfstok hebben, wel om hun mening te vragen over het scenario voor een misdaadfilm. Een spannende onderneming aangezien alle mannen die deelnamen aan de brainstormsessies ook daadwerkelijk veroordeeld zijn voor moord. Vanhee maakte over het project de intrigerende documentaire *The making of justice*, die bol staat van de pakkende, filosofische en vaak ook grappige inzichten.

‘Door de gevangenen te laten brainstormen over het filmscript, vertelden ze ook heel wat over hun eigen ervaringen en standpunten’, aldus Vanhee. ‘Via het vehikel van de fictie wilde ik met hen nadenken over schuld, boete en re-integratie.’ Zes avonden lang puzzelde Vanhee samen met de gedetineerden aan een scenario over het fictieve personage Tom, die een moord begaan heeft. ‘Ik stelde hen allerlei vragen. Moet Tom volgens hen een moeilijke achtergrond krijgen? Wat gaat er in je om wanneer je net een moord gepleegd hebt? En zal Tom na zijn vrijlating opnieuw geaccepteerd worden in de samenleving of wacht hem een toekomst als paria? De antwoorden van de gevangenen waren even vindingrijk als confronterend.’

(<https://dsocdn.akamaized.net/Ass>

Sarah Vanhee: ‘Gevangenen hebben ook recht op dromen.’ © Phile Deprez

Bittere tranen

Deze website maakt gebruik van bestanden (zoals cookies) en andere technologieën. Door verder te surfen stemt u in met het gebruik hiervan. [Meer informatie \(http://www.mediahuis.be/surf-policy\)](http://www.mediahuis.be/surf-policy) OK

~~De film zal niet gedraaid worden, maar heel wat~~
scenaristen zouden een puntje kunnen zuigen aan wat de gevangenen bedacht hebben. ‘Misdaadfilms bevestigen vaak het clichébeeld over criminelen’, vertelt Vanhee. ‘Ze worden dan ook zelden geschreven door mensen met ervaring. Misdadigers zijn altijd het subject van dit soort films, nooit de auteur. Hoewel ze er wel prachtige, genuanceerde inzichten over hebben. Geef nu toe: een zin als “de tranen van de moeder van een dader zijn even bitter als de tranen van de moeder van een slachtoffer”: dat kan toch geen enkele scenarist bedenken?’

‘Ook gevangenen maken deel uit van onze samenleving, of de buitenwereld dat nu wil of niet’

Zelf gelooft Vanhee niet in langdurige of levenslange gevangenisstraffen. ‘Tenzij de dader een gevaar is voor zichzelf of de maatschappij, uiteraard. Maar de meeste mannen die ik sprak, hebben grote spijt van hun daden en zullen niet gauw opnieuw een moord plegen. Onderzoek wijst uit dat opsluitingen tussen zeven en twaalf jaar lang genoeg zijn om gedetineerden tot inkeer te laten komen, omdat er dan nog hoop is op een betere toekomst buiten de muren van de gevangenis. Straffen die langer duren, kosten de staat niet alleen handenvol geld, ze zijn ook ineffectief. Dostojevski stelde ooit dat de mate van beschaving afgelezen kon worden aan de manier waarop een maatschappij met haar gevangenen omgaat. Laat ons land nu net al meermaals veroordeeld zijn voor de slechte leefomstandigheden in de Belgische gevangenissen. We mogen ook niet vergeten dat het een ideologische en geen wetenschappelijke keuze is om zoveel mensen zolang op te sluiten. In Scandinavië zetten ze meer dan hier in op rehabilitatieprogramma’s. Met succes: ze moeten er zelfs gevangenissen sluiten omdat het aantal misdadigers sterk verminderd is.’

Deel van de samenleving

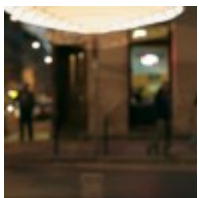
Projecten zoals *The making of justice* kunnen het negatieve beeld van gedetineerden helpen te nuanceren, besluit Vanhee. ‘Mensen die normaal niet gehoord worden een stem geven, daar draait het voor mij om. Ook gevangenen maken deel uit van onze samenleving, of de buitenwereld dat nu wil of niet. Door veroordeelden au sérieux te nemen, geven we hen een teken dat ze meer zijn dan een nummer. En dat ze ook recht hebben op dromen. Ook al zijn ze opgesloten, hun verbeelding is nog steeds vrij.’

‘The making of justice’ van Sarah Vanhee is vrijdag 17/2 en zaterdag 18/2 te zien tijdens Buda Vista in Kortrijk.

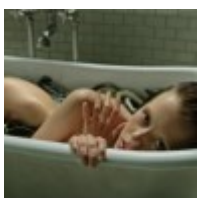
LEES MEER

VANDAAG | Gouden Beer voor verliefde hertjes
(http://www.standaard.be/cnt/dmf20170219_02739837)

18/02/2017 | Berlijn predikt de revolutie (http://www.standaard.be/cnt/dmf20170217_02737588)

14/02/2017 | Kopje-onder in het kuuroord (http://www.standaard.be/cnt/dmf20170213_02729472)

14/02/2017 | Een mist van leugens (http://www.standaard.be/cnt/dmf20170213_02729473)